

11. - 25. 9. 2022

Dezinformace na Facebooku

»Vláda nezvládá energetickou krizi. Zastropování je jen trik!«

»Bez ruského plynu Evropa zimu nezvládne.«

»Ruská armáda na Ukrajině bojuje s vojáky i technikou NATO. Proto bylo nutné částečně mobilizovat.«

»Mobilizace probíhá bez problémů. Desetitisíce Rusů spořádaně plní svou vlasteneckou povinnost.«

»Masové hroby v Izjumu neexistují. Je to divadlo pro západní média.«

Shrnutí

Nedávno zveřejněná **zpráva společnosti Meta** potvrdila to, o čem elfové dlouhodobě přinášejí především nepřímé důkazy, to, co dlouhodobě monitorujeme a reportujeme – tedy že **šíření proruských dezinformačních narativů v českém informačním prostředí je** minimálně v některých případech prokazatelně **cílenou informační operací a tedy vměšování se cizí mocnosti do vnitropolitické situace suverénního státu.**^[1]

Ve sledovaném období dominoval sledovaným dezinformačním skupinám na Facebooku narativ o **selhání vlády P. Fialy**, který byl doplněn pozvánkami na konanou antisystémovou demonstraci.

Dále se stále silněji a explicitněji vyjadřovala **otevřená podpora Rusku ve válce proti Ukrajině** někteří uživatelé volali po **dohodě s Ruskem ve věci dodávek plynu**. Nadále docházelo k vypočítávání škod protiruských sankcí na evropském obyvatelstvu. **Izjumské masové hroby byly označeny za ukrajinskou provokaci** a divadlo pro západní média.

V tomto období se v závislosti na chystané anexi ukrajinských území silněji prosadil **kremelský narativ o válce, kterou Rusko vede nikoli proti Ukrajině, ale celému Západu**. Ačkoli se nejedná o novinku ani v českém, ani v ruském informačním prostředí, nyní nabývá narativ na novém významu v kontextu zmíněné anexe i Putinovy hrozby použití taktické jaderné zbraně na ochranu těchto území.

[1] <https://about.fb.com/news/2022/09/removing-coordinated-inauthentic-behavior-from-china-and-russia/>

Hlavní narativy

Texty jednotlivých narativů jsou převzaty beze změn a oprav (tedy včetně chyb, nespisovných výrazů, případně vulgarismů) z konkrétních FB příspěvků. Rázy jsou dle četnosti jejich výskytu. V hranatých závorkách jsou uvedeny interpretace sledovaného dění na sociálních sítích.

Narativ 1

Naše vláda nezvládá energetickou krizi a posluhuje EU. Zastropování je jen trik. Volby jsou referendum o vládě! Vláda jsou vlastizrádci.

- Přijďte volit. Je to referendum o vládě. 5K „zastropovali“ energie na 4x vyšší ceně a ještě se tím chvástají. Vyženejte je!
- Fialova vláda se zapíše do historie jako vláda, která dokázala cizí válkou zničit vlastní zemi.
- Vlastizrádcům ani jeden hlas!
- ČR není ohrožena ruskou armádou. Hrozbou pro ČR jsou čeští politici. To, co ublíží ČR, je skutečnost, že se Češi připojili k sankcím, které zmrzačili evropskou, ale také českou ekonomiku.
- Fiala vyzývá lidi k šetření elektřinou, plynem, naftou i benzinem a pak si letí 4x na pohřeb královny.

[Ve sledovaném období nadále pokračovalo šíření antivládního a antisystémového narativu. Ten se propojoval i s šířením pozvánek na antisystémovou demonstraci, která se konala 28. září v Praze i v dalších městech. Jedním z hlavních témat byla opět hrozba energetické krize, součástí prosazovaného narativu je vykreslení nejčernějších scénářů, tedy úplného blackoutu, odpojování domácností od dodávek tepla a elektřiny nebo rozpad České republiky. Vláda je nadále označována za hlavního viníka této situace a opět je předkládáno jednoduché řešení – svržení vlády, odklon od Evropské Unie a Západu a dohoda s Ruskem. Vládní politické kroky jsou odsouzeny, ať už jsou jakékoli a vládní představitelé jsou líčeni jako lidé naprosto vzdálení a odlišní od běžných občanů ČR. Tato propast je stále udržována a prohlubována.]

Narativ je zcela v souladu se zahraničními zájmy Kremlu. V ruském informačním prostředí se komunikuje především o nejednotě evropských států a slabosti Evropské Unie, které podle ruské propagandy běžní občané nechtějí být součástí.

Narativ 2

Bez ruského plynu to Evropa nezvládne, ještě bude prosit o ruský plyn. Sankce poškozují hlavně EU. Evropská unie je nejednotná a hroutí se.

- Dnes je krásně vidět, že náš blahobyt není založen na členství v EU, ale na dodávkách plynu a ropy z Ruska.
- Protiruská koalice s hroutí. V Haagu prosí o ruský plyn.
- Energie bude na příděl. Čeká nás zhroucení trhu s energiemi. EU nám vypne kohouty s ropou a plynem, když jim nedáme naši elektřinu! Brali elektřinu z Ruska, teď jim ji Rus zablokoval a celá EU je v hajzlu.
- Jsme vývozci elektřiny, sami sobě kupujeme drahou elektřinu. To je postavené na hlavu. Proč platíme deformovanou cenu?
- EU chystá tresty za nadměrně vytápěné byty, zatímco v Rusku musí pálit plyn, protože ho evropští globalističtí politici odmítají.

[V daném období se silněji prosazoval narativ, který tvrdí, že ruský plyn je základní podstatou evropského blahobytu a je tedy třeba se s Ruskem dohodnout. Narativ je silně zjednodušující, vidí Rusko jako jediný zdroj uspokojení základních potřeb Evropanů a omezuje se na čistě na energetiku bez ohledu na širší kontext celé situace. Na nedostatku plynu opět demonstruje destruktivní dopady sankcí na Evropu, kdy nezohledňuje dopady na Ruskou federaci. V rámci narativu zaznívá výzva pro opuštění sankční politiky a dohodu s Ruskem. Oproti dřívějšímu období jsou nyní teze formulovány mnohem konkrétněji a podpora Rusku je vyjadřována mnohem častěji otevřeně.]

Tento narativ se v daném období prosazoval i na ruských zpravodajských webech a sociálních sítích, i když ustoupil do pozadí zejména kvůli informování o pseudoreferendech na obsazených územích. Zdůrazňoval především závislost EU na ruském plynu a dopady protiruských sankcí na státy EU. V ruském informačním prostoru má narativ za cíl klidnit domácí sentimenty o dopadech sankcí, vykreslovat jejich neudržitelnost a brzký konec západní podpory Ukrajiny. Vůči vnějšímu cílovému publiku má za cíl oslabovat podporu obyvatelstva sankcím a obecně Ukrajině, před kterou je třeba upřednostnit energetické pohodlí plynoucí z dobrých vztahů s Ruskem.

@kpru @kpru · 19h

Каждый пятый ребенок в Германии находится на грани нищеты

kp.ru/online/news/49...

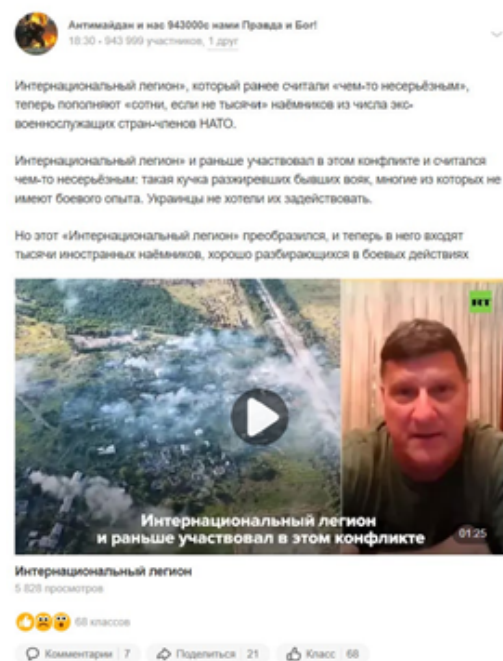
Narativ 3

Ruská armáda na Ukrajině bojuje s interbrigádami vojáků a pokročilé techniky NATO, zejména USA. Proto bylo nutné vyhlásit v Rusku částečnou mobilizaci. Ta probíhá bez potíží.

- Ruská armáda na Ukrajině už nebojuje s ukrajinskou armádou, ale s interbrigádami složenými z vojáků a pokročilé techniky NATO a zejména USA. Do vánoc ruská armáda osvobodí Kyjev. Bojové operace Ruské armády už nejsou vedeny proti ukrajinské armádě, ale proti Pentagonu, který koordinuje a řídí bojové operace interbrigadistů a vojáků navlečených do ukrajinských uniforem. Ukrajinské občanství mají jen první útoky ukrajinské armády, které slouží jako potrava pro ruská děla. Poté, co ruské jednotky vystřelí z děl většinu munice a nastane dělostřelecká pauza, tak v tom okamžiku nastupují do boje interbrigády a zahraniční žoldnéři se západní technikou.
- Nikdy v minulosti se proti Rusku nespojila politicky i vojensky prakticky celé Evropa i celá Amerika, aby ho porazila. Pro Rusko byly útoky ze Západu pravidelnou součástí jejich života a vždycky se proti němu spojili ti nejsilnější: Napoleon, Hitler a teď dokonce i Biden-Scholz-Macron-NATO. Desetitisíce Rusů plní svou vlasteneckou povinnost a proudí spořádaně na frontu.
- Bude válka a vítěz bere vše. Rusko nebude poraženo. Bože ochraňuj nás. My jsme se odvrátili od svých přátel a západní Jidáši nás zase předhodí.

[I tento narativ dokládá, že nyní uživatelé čím dál tím více otevřeně formulují proruské narativy i v aspektech, které dosud zůstávaly spíše implicitní. Jedním z nich je otevřená podpora Ruského válečného tažení. Stejně tak se nyní otevřeně komunikuje i to, že válka není vedena s Ukrajinou, ale s NATO, potažmo celým Západem. Tyto tendence nejsou nové, jen jsou prosazovány s větší naléhavostí a samozřejmě v kontextu nejnovějších událostí – anexe ukrajinských území Ruskou federací.]

Útočnou válku proti Ukrajině nazývala ruská propaganda speciální vojenskou operací s účelem denacifikace Ukrajiny na počátku války. Záhy potom, co nedokázaly ruské ozbrojené síly způsobit Ukrajině strategický šok, začala ruská propaganda postupně komunikovat, že na Ukrajině stojí proti spiknutí celého Západu. Rusko tím zakrývalo svůj prvotní neúspěch a zároveň ospravedlňovalo svou přítomnost na Ukrajině údajným odhalením tajných biologických laboratoří, ve kterých se vytvářely tajné jaderné zbraně Západu s cílem zničit Rusko. V nové situaci se již zavedený narativ hodí i ruské propagandě, která ho oproti českému informačnímu prostředí prosazuje se zhruba týdenním až dvoutýdenním předstihem.

Narativ 4

Nalezené masové hroby v Izjumu jsou jen divadlo pro západní média.

- Zelenskyj se ocitl v situaci, kdy zájem Západu o Ukrajinu klesá s každým dalším dnem blížící se zimy. Pumpování Ukrajiny zbraněmi a půjčkami se nemůže uskutečnit bez pádného důvodu. Kyjev, který u Charkova obětoval více než 4 tisíce životů své armády, se nyní rozhodl pro další informační provokaci.
- Vyrábí se Bucha 2.0. aby se získalo víc zbraní ze Západu.
- Kyjev potřebuje provokaci Izjum jako videoobsah pro západní média. Je zřejmé, že v Izjumu, Kupjansku a dalších komunitách kyjevský režim připraví provokace na příkladu Buchy.
- Pasechnik varoval, že Kyjev může v Kupjansku u dalších komunitách uspořádat nové provokace podobné buchovi.

[Zcela nový narativ v reakci na odhalení masových hrobů v Izjumu. Opět, jako již v případě Buči nebo Kramatorsku, je explicitně obsaženo tvrzení, že k žádnému masakru civilního obyvatelstva ruskými ozbrojenými silami nedošlo. Implicitně je pak zpochybňována role západních médií, které prezentují tyto lži a je tedy podporována nedůvěra lidí v informace. Nemožnost najít pravdu a z toho vyplývající ztráta motivace ji mezi záplavou alternativních výkladů události hledat, je v zájmu programově šířených dezinformací.]

Uvedený narativ se v ruském informačním prostředí nevyskytoval. Lze předpokládat, že volné místo bylo zaplněno jinými silnými narativy mimo jiné za účelem odvedení pozornosti od těchto událostí. Nutno podotknout, že tohoto cíle bylo dosaženo i v mezinárodním měřítku. Zprávy z Izjumu suverénně překrylo plánování i provedení pseudoreferend.

Pavel Čuma

22 minutes ago · 🌐

17. ZÁŘÍ, 17:42

Kyjev potřebuje provokaci Izjum pro videoobsah pro západní média — vůdce LPR

Pasechnik varoval, že Kyjev může v Kupjansku a dalších komunitách uspořádat nové provokace podobné buchovi

LUGANSK, 17. září /TASS/. Kyjevský režim potřebuje provokaci v Izjumu týkající se údajného objevu masového hrobu jen kvůli obsahu fotografií a videí pro západní masmédia, zatímco nikdo nehodlá seriózně provádět vyšetřování, vůdce Luganské lidové republiky, TASS to v sobotu řekl Leonid Pasechnik.

Ukrajinské úřady ani nepotřebovaly předběžný závěr ohledně příčin smrti lidí, aby z masakru svalily vinu na Rusko.

"To je ale zbytečné pro vytváření videoobsahu pro západní média. Potřebují jen oběti. Ukrajina pak podle vlastního uvážení ukáže na vrahy. Od každého se očekává, že to, co říká, vezme za samozřejmost. A pak se znovu stane to, co jsme viděli v Bucha loni na jaře: za pár dní všichni na západních a ukrajinských televizních kanálech na tyto oběti zapomenou. Nikdo nebude ani provádět žádné vyšetřování," řekl Pasechnik. "To ukazuje skutečnou hodnotu kvievského režimu."

Pasechnik varoval, že Kyjev může v Kupjansku a dalších komunitách uspořádat nové provokace podobné buchovi.

"Bylo zcela zřejmé, že v Izjumu, Kupjansku a dalších komunitách kyjevský režim připraví provokace na příkladu Buchy," řekl Pasechnik.

3. dubna ruské ministerstvo obrany popřelo obvinění Kyjeva, že za zabíjení civilistů v Buči je zodpovědná ruská armáda. Uvedlo, že ruská armáda opustila Buchu 30. března, zatímco „důkazy o zločinech“ se objevily až o čtyři dny později, když do města dorazili agenti ukrajinské bezpečnostní služby SBU. Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov zase označil incident v Bucha za „útok falešných zpráv“. Poukázal na to, že Moskva považuje situaci v Buchu za provokaci, která ohrožuje mezinárodní mír a bezpečnost.

14. září nahrál ukrajinský prezident Vladimír Zelenskyj videozáznam v angličtině, ve kterém uvedl, že v Izjumu byl údajně nalezen masový hrob.

Silvia Smalcova shared a post.

25 minutes ago · 🌐

Bádateľ

Yesterday at 18:00 · 🌐

Polícia Slovenskej republiky bola prichytená pri šírení hoaxy z dielne ukrajinskej vojnovnej propagandy.

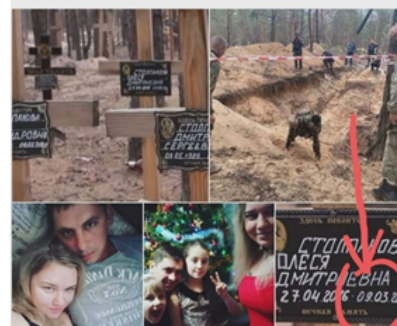
Na svojej stránke zver... See more

Polícia Slovenskej republiky

51 m · 🌐

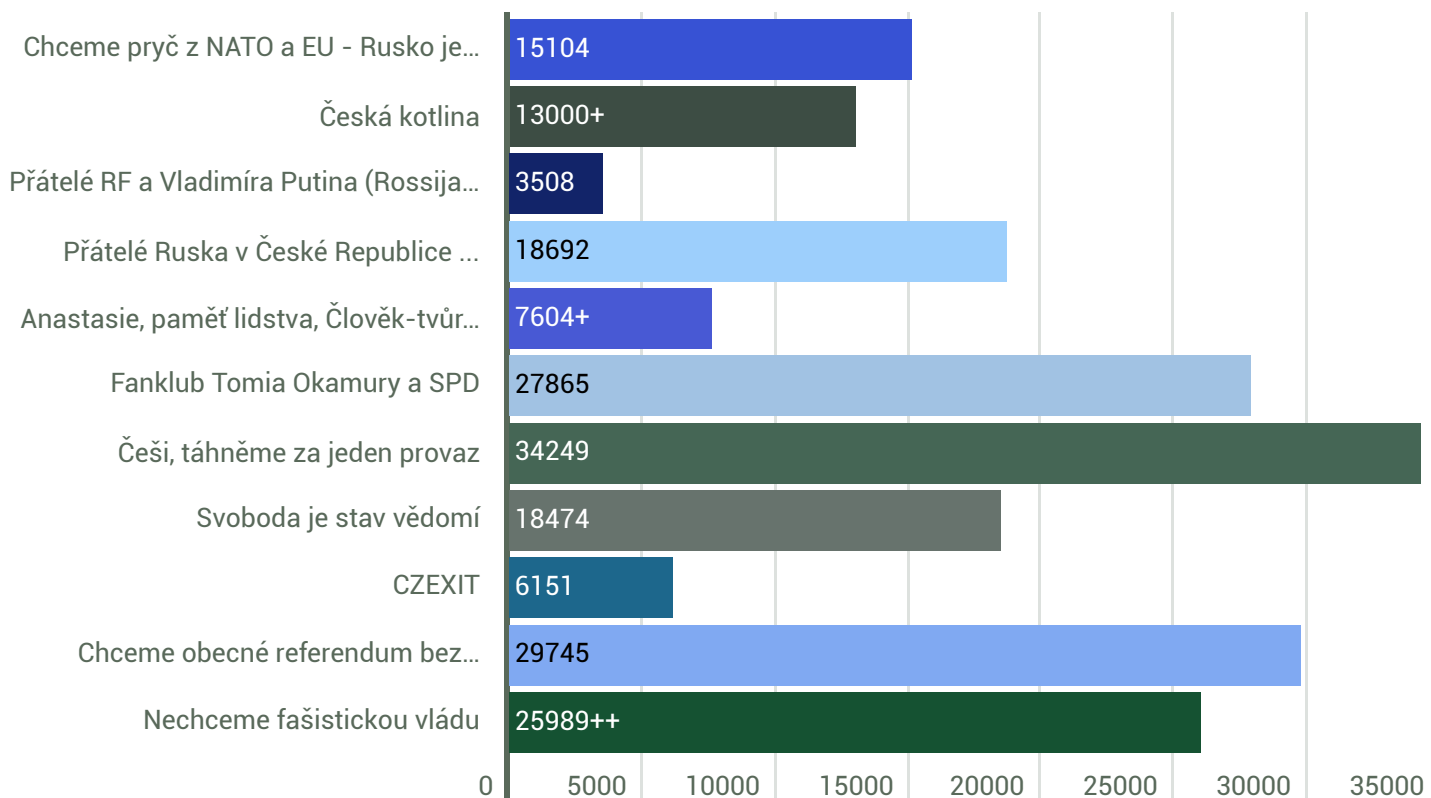
TOTO ZDIELAJTE, NIE HOAXY Z RUSKEJ AMBASÁDY... Zobrazit viac

Příklady narativu z českých facebookových dezinformačních skupin.

Týdenní monitor FB skupin

hodnoty u FB skupin reprezentují počty jejich členů
znaménko +/- ukazuje trend přibývání/ubývání členů skupiny

*Dopad šířených dezinformací a ruské propagandy je širší než na členy monitorovaných skupin, protože velká část z nich sdílí tuto propagandu i na svých stránkách a dále ji šíří. Připravujeme přesnější metodiku výpočtu dopadu, ale pracovní konzervativní odhad jsou vyšší statisíce až nižší jednotky milionů osob.